

ภัทรพันธ์ เสริมสวัสดิ์ศรี 2557: การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวอาข่า
กรณีศึกษา หมู่บ้านอาข่าปากกล้วย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ปรริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(สังคมวิทยาประยุกต์) สาขาสังคมวิทยาประยุกต์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์อรนัฒดา ชินศรี, Ph.D. 206 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาคอยตุงฯ
2) ศึกษาผลของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวอาข่า หมู่บ้านอาข่าปากกล้วย และ
3) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในหมู่บ้านอาข่าปากกล้วยให้เกิดความยั่งยืน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย
เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชาวอาข่า ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านอาข่าปาก
กล้วยทั้งชายและหญิง จำนวน 15 คน ผู้นำทางความคิดของหมู่บ้าน จำนวน 5 คน และเจ้าหน้าที่ที่ทำงาน
เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในโครงการพัฒนาคอยตุงฯ จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Snowball
Technique เก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วน
ร่วม เสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า จากการพัฒนาคอยตุงฯให้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ทำให้มีนักท่องเที่ยวจากทั้งในประเทศ
และต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพื่อชมความงดงามทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของ
ชาวเขาเป็นจำนวนมาก ซึ่งการท่องเที่ยวนี้ส่งผลกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวอาข่า หมู่บ้านอาข่า
ปากกล้วย ดังนี้ ผลกระทบด้านบวก ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมการละเล่นและ
เครื่องดนตรีของชาวอาข่า โดยมีการนำการละเล่นของชาวอาข่ามาแสดงให้นักท่องเที่ยวได้รับชมในโอกาสต่างๆ
ด้านการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมพบว่า ในหมู่บ้านเริ่มมีการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ มีการจัด
กิจกรรมลานวัฒนธรรม ทำให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้วิถีชีวิตและแลกเปลี่ยนความรู้ทางวัฒนธรรม
ระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในหมู่บ้านอย่างใกล้ชิด สำหรับผลกระทบทางด้านลบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงของค่านิยมด้านการแต่งกาย ชาวอาข่าในหมู่บ้านนิยมการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ทันสมัยแบบคน
พื้นราบมากกว่าที่จะแต่งกายด้วยชุดประจำชนเผ่า ด้านค่านิยมวัตถุและความทันสมัยชาวอาข่าให้ความสนใจกับ
วัตถุสิ่งของและความสะดวกสบาย ระบบทุนนิยมเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เงินกลายมาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการ
ดำรงชีวิต ค่านิยมด้านการบริโภคพบว่า มีการบริโภคอาหารแบบดั้งเดิมผสมผสานกับการบริโภคอาหารสำเร็จรูป
ด้านความเชื่อในการนับถือศาสนาพบว่า สาเหตุที่เปลี่ยนการนับถือศาสนาเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตการดำเนิน
ประจำวันที่เปลี่ยนไป ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านภาษา พบว่าชาวอาข่าสามารถพูดภาษาไทยได้มากขึ้น สำหรับ
ภาษาอังกฤษสามารถพูดได้เฉพาะคำง่ายๆ บางคำเท่านั้น ด้านการลดคุณค่าของงานศิลปหัตถกรรมพบว่า มีการนำ
ศิลปหัตถกรรมดั้งเดิมของชาวอาข่ามาดัดแปลงเป็นสินค้าให้ทันสมัยหรือไปรับสินค้าจากโรงงานเพื่อมาจำหน่าย
ให้กับนักท่องเที่ยว